

Notat

14. oktober 2021
Click or tap here to
enter text.

Redegørelse vedr. IMFC-møder 13.-14. oktober 2021

Den Internationale Monetære og Finansielle Komité (IMFC), som er den rådgivende ministerkomité for den Internationale Valutafond (IMF), afholder møde 13.-14. oktober 2021 i forbindelse med IMF's og Verdensbankens årsmøder i Washington 13.-16. oktober 2021.

IMFC-mødet vil blive ledet af komitéens formand, Sveriges finansminister, Magdalena Andersson.

Danmark skal på mødet i IMFC repræsentere den nordisk-baltiske valgkreds i IMF. Danmark skal på mødet afgive et indlæg på vegne af valgkredsen, der desuden har vedtaget en fælles skriftlig erklæring til IMFC, *jf. nedenfor*.

EU-landene, som vil være repræsenteret af det slovenske EU-formandskab, afgiver ligeledes en fælles skriftlig erklæring til IMFC, hvor danske synspunkter også vil være afspejlet.

Udviklingen i verdensøkonomien

IMF vurderer i oktober-udgaven af World Economic Outlook 2021, at den globale økonomiske vækst faldt kraftigt fra 2,8 pct. i 2019 til -3,1 pct. i 2020, *jf. tabel 1*. Væksten i 2020 er opjusteret med 0,2 pct.-point ift. IMF's vurdering i april 2021 og med 0,1 pct.-point ift. IMF's vurdering i juli 2021.

Den globale vækst skønnes at stige til 5,9 pct. i 2021 og 4,9 pct. i 2022 (stort set uændret ift. seneste prognose). Skønnene dækker over en nedjustering blandt de avancerede økonomier, bl.a. som følge af forstyrrelser i globale værdikæder, og blandt lavindkomstlande, hvilket hovedsageligt skyldes udviklingen i pandemien. Disse negative effekter opvejes dog delvist af stærkere udsigter på kort sigt blandt råvareeksporterende vækst- og udviklingsøkonomier.

IMF understreger generelt den fortsat store usikkerhed forbundet med sin prognose. Den økonomiske udvikling afhænger af en lang række faktorer, herunder pandemiens videre forløb, inflationsudviklingen og udviklingen i globale kreditbetingelser.

I euroområdet forventes væksten at stige fra -6,3 pct. i 2020 til 5,0 pct. i 2021 for derefter at aftage til 4,3 pct. i 2022 (2021 og 2022 er hhv. opjusteret med 0,4 pct.-point og uændret ift. IMF-skønnet i juli 2021).

IMF vurderer, at Tysklands BNP-vækst forventes at stige fra -4,6 pct. i 2020 til 3,1 pct. i 2021 og 4,6 pct. i 2022 (2021 og 2022 er hhv. nedjusteret og opjusteret 0,5 pct.-point ift. IMF-skønnet i juli 2021). Frankrigs BNP-vækst skønnes at udgøre hhv. 6,3 pct. og 3,9 pct. i 2021 og 2022 (2021 og 2022 er hhv. opjusteret 0,5 pct.-point og nedjusteret 0,3 pct.-point ift. IMF-skønnet i juli 2021) efter et fald i BNP på 8,0 pct. i 2020. For Italien ventes BNP-væksten at udgøre 5,8 pct. i 2021 og 4,2 pct. i 2022 (2021 og 2022 er hhv. opjusteret 0,9 pct.-point og uændret ift. IMF-skønnet i juli 2021) efter et fald i BNP på 8,9 pct. i 2020. For Spanien skønnes en vækst på 5,7 pct. i 2021 og 6,4 pct. i 2022 (2021 og 2022 er hhv. nedjusteret 0,5 pct.-point og opjusteret 0,6 pct.-point ift. IMF-skønnet i juli 2021) efter et fald i BNP på 10,8 pct. i 2020.

Tabel 1

Skøn for BNP-vækst fra IMF's World Economic Outlook-rapport, oktober 2021

Pct.	Vækstprognose oktober 2021			Ændring ift. juli 2021 ²		Ændring ift. april 2021 ¹	
	2020	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Verden	-3,1	5,9	4,9	-0,1	0,0	-0,1	0,5
Avancerede økonomier	-4,5	5,2	4,5	-0,4	0,1	0,1	0,9
USA	-3,4	6,0	5,2	-1,0	0,3	-0,4	1,7
Euroområdet	-6,3	5,0	4,3	0,4	0,0	0,6	0,5
Tyskland	-4,6	3,1	4,6	-0,5	0,5	-0,5	1,2
Frankrig	-8,0	6,3	3,9	0,5	-0,3	0,5	-0,3
Italien	-8,9	5,8	4,2	0,9	0,0	1,6	0,6
Spanien	-10,8	5,7	6,4	-0,5	0,6	-0,7	1,7
Japan	-4,6	2,4	3,2	-0,4	0,2	-0,9	0,7
Storbritannien	-9,8	6,8	5,0	-0,2	0,2	1,5	-0,1
Danmark	-2,1	3,8	3,0	-	-	1,0	0,1
Sverige	-2,8	4,0	3,4	-	-	0,9	0,4
Finland	-2,9	3,0	3,0	-	-	0,7	0,5
Norge	-0,8	3,0	4,1	-	-	-0,9	0,1
Emerging markets og udviklingsøkonomierne	-2,1	6,4	5,1	0,1	-0,1	-0,3	0,1
Rusland	-3,0	4,7	2,9	0,3	-0,2	0,9	-0,9
Kina	2,3	8,0	5,6	-0,1	-0,1	-0,4	0,0
Indien	-7,3	9,5	8,5	0,0	0,0	-3,0	1,6
Brasilien	-4,1	5,2	1,5	-0,1	-0,4	1,5	-1,1

Anm.: (1) Ændring (pct.-point) i forhold til World Economic Outlook Update, april 2021. (2) Ændring (pct.-point) i forhold til World Economic Outlook Update, juli 2021

Kilde: World Economic Outlook fra hh. oktober 2021, juli 2021 og april 2021

Væksten i USA skønnes at ville udgøre 6,0 pct. i 2021 og 5,2 pct. i 2022 (hhv. nedjusteret 1,0 pct.-point og opjusteret 0,3 pct.-point ift. IMF-skønnet i juli 2021) efter et fald i BNP på 3,4 pct. i 2020.

I UK ventes væksten at stige fra -9,8 pct. i 2020 til 6,8 pct. i 2021 og 5,0 pct. i 2022 (2021 og 2022 er hhv. nedjusteret med 0,2 pct.-point og opjusteret med 0,2 pct.-point ift. juli-prognosen).

For emerging markets og udviklingsøkonomierne vurderer IMF, at væksten vil udgøre 6,4 pct. i 2021 og 5,1 pct. i 2022 (2021 og 2022 er hhv. opjusteret og nedjusteret 0,1 pct.-point ift. IMF-skønnet i juli 2021) efter faldet i BNP på 2,1 pct. i 2020. Kinas vækst skønnes at udgøre 8,0 pct. i 2021 og 5,6 pct. i 2022 (både 2021 og 2022 er nedjusteret 0,1 pct.-point ift. IMF-skønnet i juli 2021) efter en vækst på 2,3 pct. (dvs. positiv vækst) i 2020.

Risici

IMF vurderer, at det samlede risikobillede hælder til den negative side. De negative risici tæller bl.a., at smittespredningen igen kan tage til, herunder som følge af mere smitsomme Coronavirusmutationer. Inflationspres og en mulig deraf følgende hurtigere normalisering af pengepolitikken i avancerede økonomier end tidligere ventet kan lede til en opstramning af de globale kreditbetingelser. Ventede finanspolitiske tiltag i USA kan også blive mindre end antaget i IMF's prognoser. Hertil er de geopolitiske risici fortsat forhøjet, hvor en eskalering i spændingerne på handels- og teknologiområdet, særligt mellem USA og Kina, kan have negative effekter på genopretningen.

På den positive side fremhæver IMF bl.a. at en fremskyndelse af vaccineproduktionen og -distributionen og adgang til nye vacciner vil kunne bidrage til at løfte den globale økonomi. Dertil kan gennemførte finanspolitiske tiltag have en større effekt på mellemlang sigt end antaget.

Den globale økonomisk-politiske dagsorden, herunder IMF's rolle

Drøftelserne på IMFC-mødet ventes at tage afsæt i den halvårige synteserapport ("*Global Policy Agenda*") fra IMF's administrerende direktør, Kristalina Georgieva. Synteserapporten sammenfatter vurderingerne og anbefalingerne fra IMF's centrale bilaterale og multilaterale overvågningsrapporter¹ og udstikker prioriteterne for IMF's arbejde.

Overskriften for synteserapporten er "*Vaccinate, Calibrate, Accelerate*" (Vaccinér, tilpas, accelerer), og drøftelserne i IMFC ventes primært at fokusere på den fortsatte håndtering af COVID-19-krisen med særligt fokus på de økonomiske og finansielle aspekter, herunder genopretningen, at sætte yderligere skub i den grønne og digitale omstilling af den globale økonomi samt muligheder for at understøtte lavindkomstlande, *jf. nedenfor*.

¹ World Economic Outlook, Global Financial Stability Report og Fiscal Monitor.

Politiske prioriteter

IMF vurderer, at der er et presserende behov for politisk handling for at kontrollere pandemien, begrænse de negative langsigteffekter af krisen og omstille den globale økonomi til de mere langsigtede strukturelle udfordringer, som fx klimaforandringer. Mens den globale genopretning fortsætter, øges divergensen mellem den økonomiske udvikling i de enkelte lande, hvilket især forstærkes af forskelle fsva. adgang til vacciner og økonomisk-politiske støttetiltag. IMF vil fortsat støtte landene i deres håndtering af aktuelle og nye udfordringer. IMF vurderer, at prioriteterne bør være at 1) *vaccinere* befolkningerne for effektivt at inddæmme virusspredningen, 2) *tilpasse* de økonomisk-politiske tiltag til at understøtte genopretningen og begrænse langsigtede negative effekter af krisen, og 3) *accelerere* omstillingen af den globale økonomi til en mere retfærdig, grønnere og digital genopretning.

IMF anbefaler, at man prioriterer et globalt mål om vaccination af mindst 40 og 60 pct. af befolkningerne i alle lande ved hhv. udgangen af 2021 og 1. halvår 2022, hvilket ifølge IMF bl.a. kræver bedre adgang til vacciner mv. i udviklingslande, afskaffelse af barrierer for handel med vacciner og delkomponenter heraf.

IMF anbefaler, at de økonomisk-politiske tiltag bør tilpasses i takt med pandemiudviklingen og landenes tilgængelige råderum til bl.a. at støtte genopretningen. Fsva. *finanspolitikken* bør sundhedsudgifter forblive en prioritet. I lande, hvor det finanspolitiske råderum er begrænset, bør finanspolitikken i stigende grad målrettes de grupper, der er værst påvirket af krisen. Efterhånden som sundhedssituationen forbedres, kan finanspolitikken fokusere på økonomisk genopretning forankret i troværdige mellemfristede rammer for de offentlige finanser. Fsva. *pengepolitikken* bør centralbanker i avancerede økonomier generelt undgå opstramninger af pengepolitikken indtil der er mere klarhed om, hvorvidt den aktuelle inflationsudvikling afspejler midlertidige eller mere længerevarende forhold. En mulig hurtigere normalisering af pengepolitikken i avancerede økonomier end aktuelt ventet kan lede til en opstramning af de globale kreditbetingelser, herunder for vækst- og udviklingsøkonomier. IMF anbefaler *strukturelle reformer*, der kan øge væksten på længere sigt og håndtere underliggende udfordringer, der eksisterede allerede inden COVID-19-krisen. Reformerne skal sikre en genopretning, der er retfærdig og samtidigt danne grundlag for en grøn og digital omstilling.

IMF's rolle

IMF vil fortsætte sin støtte til lande for at komme igennem pandemien, herunder via IMF's økonomiske overvågning og udlånsarbejde, og vil bl.a. styrke sin overvågning og sikre, at den er tidssvarende og afspejler landenes udfordringer.

IMF vil også styrke sit arbejde på klimaområdet, herunder i den økonomisk-politiske rådgivning til lande, hvor en vigtig prioritet vil være de lande, som er mest følsomme over for klimaforandringer. IMF vil også styrke sit rådgivningsarbejde ift. bl.a. det internationale arbejde med blandt andet CO₂-prissætning.

IMF vil også prioritere det digitale område og hvordan dette kan bidrage til nye vækstmuligheder, men også udfordringer. IMF vil bl.a. styrke sin ekspertise inden for digital valuta, herunder digitale centralbankvaluta (CBDC). IMF ser også den digitale omstilling som en mulighed for bl.a. at sikre en både effektiv og transparent offentlig økonomiforvaltning samt forbedrede offentlige services.

IMF vil fortsat støtte landes indsats for at reducere gældssårbarheder, øge gælds-transparens og genetablere finanspolitisk råderum mhp. at kunne understøtte en holdbar genopretning. IMF vil også fortsætte sin støtte til implementeringen af G20-Parisklub-aftalen om en fælles ramme for behandling af uholdbare gældsudfordringer.

IMF fortsætter også sin støtte til de mest sårbare lande med passende finansiel assistance. IMF gennemførte 23. august 2021 en generel tildeling af IMF's reserveaktive SDR² (*Special Drawing Rights*) på ca. 650 mia. dollars (knap 4.000 mia. kroner) til alle IMF-lande proportionalt i forhold til deres IMF-kvoter, som bl.a. afspejler landenes økonomiske størrelse. SDR-tildelingen har til formål at øge den globale likviditet ved at styrke centralbankers adgang til valutareserver. SDR-tildelingen giver mulighed for, at fx lavindkomstlande med likviditetsbehov kan veksle deres nye SDR til brugbar valuta hos andre centralbanker. IMF undersøger mulighederne for, hvordan lande, der ikke har behov for alle deres SDR, evt. kan kanalisere en andel af deres tildelte SDR videre til udsatte lande med større behov.

Der arbejdes på flere mulige modeller, herunder en forøgelse af IMF's særlige fond for Fattigdomsreduktion og Vækst (*Poverty Reduction and Growth Trust, PRGT*)³, der yder lavtforrentede lån til kriseramte lavindkomstlande, og etablering af en ny IMF-forvaltet fond (*Recovery and Sustainability Trust – RST*), der kan anvendes til at yde supplerende lån til særligt udsatte lande mhp. at adressere langsigtede betalingsbalanceproblemer forårsaget af fx klimaforandringer. Der ses også på, hvordan man evt. kan kanalisere SDR videre i form af udlån via multilaterale udviklingsbanker.

Endeligt vurderer IMF fortsat, at der er behov for at bibeholde et stærkt, kvotebaseret IMF med tilstrækkelige ressourcer.

² SDR er IMF's regnskabsenhed, som IMF benytter internt og over for IMF-landene og er et aktiv, der kan bruges som betalingsmiddel imellem centralbanker inden for IMF. SDR kan opfattes som en slags "kunstig" IMF-valuta og er værdisat ud fra en sammensætning af de store valutaer (amerikanske dollars, euro, britiske pund, japanske yen og kinesiske renminbi). SDR udgør en potentiel fordring (og ikke udbetaling) på brugbar valuta hos andre centralbanker mod en vis rente.

³ PRGT yder lån på favorable (koncessionelle) rentevilkår – ofte nulrente – til IMF's lavindkomstmedlemslande i strukturelle eller midlertidige betalingsbalanceproblemer, fx i tilfælde af humanitære eller naturrelaterede katastrofer. Som følge af COVID-19-krisen er PRGT's udlån til lavindkomstlandene steget markant.

Danske holdninger

Den nordisk-baltiske IMF-valgkreds' skriftlige erklæring til IMFC-mødet ventes at lægge vægt på følgende:

På kort sigt er effektiv håndtering af pandemien øverste prioritet. Fokus på at opnå vaccinationsmål i udviklingslandene er centralt for at sikre en vedvarende global genopretning. Det er derfor afgørende med fortsat global støtte og samarbejde på vaccineområdet. Fra nordisk-baltisk side støtter man IMF's foreslåede målsætning om vaccination af mindst 40 og 60 pct. af befolkningerne i alle lande ved hhv. udgangen af 2021 og 1. halvår 2022.

Fra nordisk-baltisk side anser man klimaforandringer som den største globale udfordring med behov for højere ambitionsniveau og hurtigere handling for at opnå CO₂-neutralitet samt væsentlig reduktion i udledningen af andre drivhusgasser inden 2050. CO₂-prissætning anses som den mest omkostningseffektive måde at reducere CO₂-udledninger i det nødvendige tempo og omfang, og man opfordrer til, at man når til enighed om en internationalt koordineret bund under CO₂-priser.

Økonomisk-politiske tiltag skal være målrettede og afspejle de landespecifikke forhold. Det er vigtigt at der sikres en passende balance mellem understøttelse af væksten på kort sigt og sikringen af finanspolitisk holdbarhed. I takt med forbedring af den økonomiske situation bør fokus rettes mod opbygning af finanspolitisk råderum til at kunne modgå kommende kriser. Strukturelle tiltag, der understøtter produktivitet og innovation, bør prioriteres mhp. at understøtte den grønne og digitale omstilling, og investeringer i uddannelse og understøttelse af sociale sikkerhedsnet er vigtige prioriteter.

Internationale løsninger er afgørende for at håndtere globale problemer, og det er vigtigt at sikre et åbent og regel-baseret globalt handelssystem samt at implementere en global minimumssats for selskabsbeskatning på linje med den nye aftale i regi af OECD.

IMF's overvågning er central for at hjælpe IMF-lande, bl.a. ift. genopbygningen af finanspolitiske råderum og sikring af finansiell stabilitet. IMF's nye strategier på klima og det digitale vil også styrke IMF's overvågning af langsigtede muligheder og udfordringer ved den grønne og digitale omstilling. I takt med at det akutte kriseredskab ifm. pandemien udfases, bør IMF's overvågning i højere grad fokusere på udfordringer relateret til gældsholdbarhed og gældsgennemsiglighed. De nordisk-baltiske lande understreger vigtigheden af at sikre en effektiv implementering af G20-Parisklub-aftalen om en fælles ramme for behandling af uholdbare gældsudfordringer.

IMF har under pandemien taget vigtige skridt til at imødekomme finansieringsbehov i lavindkomstlande. Fra nordisk-baltisk side lægges vægt på arbejdet med at implementere krav i forhold til bl.a. anti-korruption.

Den generelle SDR-tildeling, *jf. ovenfor*, har styrket global likviditet. Fra nordisk-baltisk side ser man viderelån af ressourcer til PRGT fra SDR-tildelingen som den mest oplagte løsning i forhold til at understøtte særligt de mest sårbare lande. Fra nordisk-baltisk side er man også åben over for at afsøge mulighederne for etablering af en ny IMF-forvaltet fond (*Recovery and Sustainability Trust – RST*), der skal have fokus på mere langsigtede udfordringer forårsaget af fx klimaforandringer inden for IMF's mandat og ekspertise. Tæt koordinering med Verdensbanken og andre multilaterale udviklingsbanker vil være afgørende.

Fra nordisk-baltisk side støtter man et stærkt, kvotebaseret og velfinansieret IMF. Det nuværende samlede ressourceniveau i IMF vurderes tilstrækkeligt, og man er fra nordisk-baltisk side villige til at støtte en kommende kvotereform, der vil styrke IMF som en kvotebaseret institution samt adressere underrepræsentation af bl.a. udviklingslande i IMF.